

TEISINGUMO TEISMO (trečioji kolegija) SPRENDIMAS

2010 m. gruodžio 9 d.*

Byloje C-163/09

dėl *First-tier Tribunal (Tax Chamber)* (Jungtinė Karalystė) 2009 m. balandžio 24 d. sprendimu, kurį Teisingumo Teismas gavo 2009 m. gegužės 8 d., pagal EB 234 straipsnį pateikto prašymo priimti prejudicinį sprendimą byloje

Repertoire Culinaire Ltd

prieš

The Commissioners for Her Majesty's Revenue and Customs,

* Proceso kalba: anglų.

TEISINGUMO TEISMAS (trečioji kolegija),

kurį sudaro kolegijos pirmininkas K. Lenaerts, teisėjai D. Šváby, R. Silva de Lapuerta (pranešėja), E. Juhász ir J. Malenovský,

generalinė advokatė J. Kokott,
posėdžio sekretorius N. Nanchev, administratorius,

atsižvelgęs į rašytinę proceso dalį ir įvykus 2010 m. birželio 10 d. posėdžiui,

išnagrinėjęs pastabas, pateiktas:

— *Repertoire Culinaire Ltd*, atstovaujamos advokato P. Dewast ir baristerio H. Mercer,

— Prancūzijos vyriausybės, atstovaujamos B. Cabouat,

— Lenkijos vyriausybės, atstovaujamos M. Dowgielewicz,

— Portugalijos vyriausybės, atstovaujamos L. Inez Fernandes,

— Europos Komisijos, atstovaujamos R. Lyal ir A. Sauka,

susipažinęs su 2010 m. liepos 15 d. posėdyje pateikta generalinės advokatės išvada,

priima šį

Sprendimą

- ¹ Prašymas priimti prejudicinį sprendimą pateiktas dėl 1992 m. spalio 19 d. Tarybos direktyvos 92/83/EEB dėl akcizų už alkoholį ir alkoholinius gėrimus, struktūrų suderinimo (OL L 316, p. 21; 2004 m. specialusis leidimas lietuvių k., 9 sk., 1 t., p. 206) 20 straipsnio pirmos įtraukos ir 27 straipsnio 1 dalies e ir f punktų išaiškinimo.
- ² Šis prašymas pateiktas sprendžiant ginčą tarp *Repertoire Culinaire Ltd* (toliau – *Repertoire Culinaire*) ir *Commissioners for Her Majesty's Revenue and Customs* (toliau – *Commissioners*) dėl maisto produktų gamybai skirto vyno, portveino ir konjako sudėtyje esančiam alkoholiui taikomos apmokestinimo schemos.

Teisinis pagrindas

Sąjungos teisės aktai

- 3 Direktyvos 92/83 trečioje, ketvirtoje, aštuonioliktoje–dvidešimtoje, dvidešimt antroje ir dvidešimt trečioje konstatuojamosiose dalyse nustatyta:

„kadangi norint, kad tinkamai veiktų vidaus rinka, yra svarbu nustatyti bendrus visų aptariamųjų produktų sąvokų apibrėžimus;

kadangi yra naudinga, kad tokie sąvokų apibrėžimai būtų pagrįsti tais sąvokų apibrėžimais, kurie yra pateikti šios direktyvos priėmimo metu galiojančioje Kombinuotojoje nomenklatūroje;

<...>

kadangi valstybėms narėms turėtų būti leista grąžinti akcizą už tuos alkoholinius gėrimus, kurie nebetinka vartojimui;

kadangi Bendrijos lygmeniu būtina nustatyti, kad nuo mokesčių atleidžiamos tos prekės, kurios yra pervežamos iš vienos valstybės narės į kitą;

kadangi vis dėlto yra galimybė leisti valstybėms narėms pasirinkti, ar atleisti nuo mokesčių galutinius vartotojus savo šalies teritorijoje;

<...>

kadangi iš valstybių narių neturėtų būti atimtos priemonės, padedančios kovoti su išsisukinėjimais, vengimais ar piktnaudžiavimais, susijusiais su atleidimais nuo mokesčių;

kadangi valstybėms narėms turi būti leista pasinaudoti šioje direktyvoje numatytais atleidimais nuo mokesčių per jų grąžinimo mechanizmą“.

4 Šios direktyvos 19 straipsnio 1 dalyje numatyta:

„Valstybės narės apmokestina etilo alkoholį <...> akcizu pagal šios direktyvos nuostatas.“

5 Šios direktyvos 20 straipsnyje nustatyta:

„Šioje direktyvoje terminas „etilo alkoholis“ apima:

— visus produktus, kurių faktinė tūrinė alkoholio koncentracija viršija 1,2 %, ir kurie yra priskiriami KN 2207 ir 2208 kodams, net tais atvejais, kai šie produktai yra produkto, priskirtino kitam KN skirsniai, sudedamoji dalis,

<...>“

6 Šios direktyvos 27 straipsnio 1 dalies e ir f punktų tekstas toks:

„1. Valstybės narės atleidžia nuo mokesčių produktus, kuriems taikoma ši direktyva, nuo suderintų akcizų tokiomis sąlygomis, kurias jos nustato, siekdamos užtikrinti, kad tais atleidimais būtų galima teisingai ir tiesiogiai pasinaudoti ir išvengti bet kokių išsisukinėjimų, vengimo ar piktnaudžiavimo:

<...>

e) kai jie yra vartojami kvapiųjų medžiagų, vartojamų ruošiant maisto produktų [produktus] ir nealkoholinių gėrimų [nealkoholinius gėrimus], gamybai, kai tūrinė alkoholio koncentracija neviršija 1,2 %;

f) kai jie yra vartojami kaip sudedamoji pusgaminių dalis maisto produktų, kurie gali būti papildomi arba kaip nors kitaip reikalingi alkoholio, gamyboje, su sąlyga, kad kiekvienu atveju alkoholio kiekis neviršija 8,5 litrų šimte kilogramų produkto šokolado pramonėje ir 5 gryno alkoholio litrų šimte kilogramų kitų produktų.“

7 Direktyvos 92/83 27 straipsnio 6 dalyje nustatyta:

„Valstybės narės gali nevaržomos patvirtinti pirmiau minėtą atleidimą nuo mokesčių, grąžindamos sumokėtą akcizą.“

Nacionalinės teisės aktai

8 *Finance Act 1995* (1995 m. Finansų įstatymas) 4 straipsnyje nustatyta akcizo už apmokestinamus alkoholinius gėrimus, kurie buvo naudojami maisto produktams, kurių tūrinė alkoholio koncentracija neviršija 5 litrų alkoholio 100 kg maisto masei, gaminti, grąžinimo tvarka.

9 Grąžinama gavus prašymą, kurį turi pateikti tam tikrų kategorijų asmenys, ir grąžinama suma turi būti ne mažesnė kaip 250 GBP.

Pagrindinė byla ir prejudiciniai klausimai

- 10 *Repertoire Culinaire* užsiima didmenine maisto produktų prekyba.
- 11 2002 m. liepos 10 d. vilkikas su priekaba buvo patikrintas *Commissioners* pareigūnų Coquelles (Prancūzija) muitinės kontrolės zonoje.
- 12 Transporto priemonės vairuotojas pateikė krovinio važtaraštį, kuriame buvo nurodyti 11 padėklų maisto produktų gamybai skirto vyno ir pažymėta, kad gavėjas – *Repertoire Culinaire*.
- 13 Ši krovinį patikrinęs pareigūnas konstatavo, kad jame buvo 2,800 litrų baltojo vyno, kurio tūrinė alkoholio koncentracija – 11 %, 2,800 litrų raudonojo vyno, kurio tūrinė alkoholio koncentracija – 11 %, 160 litrų portveino, kurio tūrinė alkoholio koncentracija – 19 %, ir 80 litrų konjako, kurio tūrinė alkoholio koncentracija – 40 %.
- 14 Prekės sulaikytos remiantis tuo, kad nebuvo įrodymų, jog už jas sumokėtas akcizas Jungtinės Didžiosios Britanijos ir Šiaurės Airijos Karalystės kompetentingoms institucijoms.
- 15 Per *National Discreditation Team* (Nacionalinė įrodymų tyrimo grupė) atliktą tyrimą nustatyta, kad sulaikytuose alkoholiniuose gėrimuose buvo „sudedamųjų dalių“.

- 16 Atlikus tyrimą, 2002 m. liepos 16 d. šios prekės buvo sulaikytos kaip konfiskuotinos.
- 17 Tos pačios dienos raštu apie sulaikymą buvo pranešta *Repertoire Culinaire* ir 2002 m. rugpjūčio 2 d. ji pareikalavo grąžinti šias prekes.
- 18 2002 m. rugpjūčio 28 d. laišku *Commissioners* šį prašymą atmetė.
- 19 *Repertoire Culinaire* šį sprendimą atmesti prašymą apskundė administracine tvarka.
- 20 2002 m. spalio 17 d. laišku *Commissioners* informavo *Repertoire Culinaire*, kad peržiūrėjus sprendimą buvo paliktas galioti sprendimas atsisakyti grąžinti nagrinėjamas prekes, remiantis tuo, kad jos buvo apmokestinamos akcizu Jungtinėje Karalystėje.
- 21 2002 m. lapkričio 4 d. *Repertoire Culinaire* prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusiam teisme pateikė apeliacinį skundą dėl 2002 m. spalio 17 d. sprendimo.
- 22 Tokiomis aplinkybėmis *First-tier Tribunal (Tax Chamber)* nusprendė sustabdyti bylos nagrinėjimą ir pateikti Teisingumo Teismui šiuos prejudicinius klausimus:

„1. Ar maisto produktų gamybai skirtam vynui ir maisto produktų gamybai skirtam portveinui taikytinas akcizas pagal Direktyvą [92/83] valstybėje narėje, į kurią importuojama, remiantis tuo, kad jie patenka į „etilo alkoholio“ apibrėžtį pagal [šios] direktyvos 20 straipsnio pirmą įtrauką?

2. Ar neprieštarujama valstybių narių įsipareigojimui įgyvendinti Direktyvos 92/83 27 straipsnio 1 dalies f punkte, skaitomame kartu su 27 straipsnio 6 dalimi ir (arba) su EB 28 straipsniu, numatyta atleidimą nuo mokesčio ir (arba) tiesioginiam tų įsipareigojimų poveikiui ir (arba) vienodo požiūrio ir proporcingumo principams, kai atleidimą nuo mokesčio maisto produktų gamybai skirto vyno, portveino ir konjako atžvilgiu taikyti leidžiama tik tais atvejais, kai alkoholiniai gėrimai buvo panaudoti kaip sudedamoji dalis, o galimybė prašyti taikyti atleidimą nuo mokesčio suteikiama tik tiems asmenims, kurie naudojo alkoholinius gėrimus kaip produktų sudedamąsias dalis, ir (arba) tiems asmenims, kurie užsiima didmenine tokių produktų prekyba ir (arba) jie pagamino tokius produktus tokio verslo tikslais su sąlyga, kad prašymai pateikiami per bendrą keturių mėnesių nuo mokesčio sumokėjimo dienos laikotarpį, o grąžinama suma negali būti mažesnė kaip 250 [GBP]?

3. Ar šiame skunde nagrinėjamus maisto produktų gamybai skirtą vyną ir portveiną, jeigu jiems taikytinas akcizas pagal Direktyvos 92/83 20 straipsnio pirmą įtrauką, ir (arba) maisto produktų gamybai skirtą konjaką reikėtų laikyti produktais, kurie atleidžiami nuo akcizo nuo pagaminimo momento pagal [Direktyvos 92/83 27 straipsnio 1 dalies f punktą arba pagal 27 straipsnio 1 dalies e punktą]?

4. Atsižvelgiant į [EB] 10 ir 28 straipsnius, koks poveikis daromas valstybių narių įsipareigojimams pagal [Direktyvos 92/83 20 straipsnį ir 27 straipsnio 1 dalies f punktą arba pagal 27 straipsnio 1 dalies e punktą], jei gamybos vietas valstybė narė maisto produktų gamybai skirtam vynui, portveinui ir konjakui netaiko akcizais apmokestinamų prekių gabenimo sistemos pagal 1992 m. vasario 25 d. Tarybos direktyvą [92/12/EEB dėl bendros tvarkos, susijusios su akcizais apmokestinamais produktais, ir jų laikymu, judėjimu ir kontrole (OL L 76, p. 1; 2004 m. specialusis leidimas lietuvių k., 9 sk., 1 t., p. 179)] ir taip užtikrina jų laisvą cirkuliaciją Europos Sąjungoje?“

Dėl prejudicinių klausimų

Dėl pirmojo klausimo

- 23 Pirmuoju klausimu prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas iš esmės klausia, ar Direktyvos 92/83 20 straipsnio pirma įtrauka turi būti aiškinama taip, kad šioje nuostatoje pateikta „etilo alkoholio“ apibrėžtis taikoma maisto produktų gamybai skirtam vynuui ir portveinui.
- 24 Pažymėtina, kad maisto produktų gamybai skirtas vynas ir portveinas, kaip maisto produktai, kurie įrašyti į 1987 m. liepos 23 d. Tarybos reglamento (EEB) Nr. 2658/87 dėl tarifų ir statistinės nomenklatūros bei dėl Bendrojo muitų tarifo (OL L 256, p. 1; 2004 m. specialusis leidimas lietuvių k., 2 sk., 2 t., p. 382), iš dalies pakeisto 1991 m. liepos 26 d. Komisijos reglamentu (EEB) Nr. 2587/91 (OL L 259, p. 1), priede išdėstytos Kombinuotosios nomenklatūros 21 skirsnį, turi etilo alkoholio, kuris patenka į šios nomenklatūros 2208 poziciją ir kuris, kadangi jo tūrinė alkoholio koncentracija viršija 1,2%, patenka į Direktyvos 92/83 20 straipsnio pirmos įtraukos taikymo sritį (žr. 2008 m. birželio 12 d. Sprendimo *Gourmet Classic*, C-458/06, Rink. p. I-4207, 35 ir 36 punktus).
- 25 Šiuo atžvilgiu nekyla abejonių, kad pagrindinėje byloje nagrinėjamų maisto produktų gamybai skirto vyno ir portveino tūrinė alkoholio koncentracija viršija 1,2% ir kad jie ruošiami iš alkoholinių gėrimų, pagal šią direktyvą apmokestinamų suderintu akcizu, t. y. vyno ir portveino.
- 26 Be to, reikia priminti: kadangi Direktyvos 92/83 20 straipsnio pirma įtrauka taikoma net tada, kai šioje nuostatoje nurodyti produktai yra produkto, priskirtino kitam

Reglamento Nr. 2658/87, iš dalies pakeisto Reglamentu Nr. 2587/91, priede išdėstytos Kombinuotosios nomenklatūros skirsniui, sudedamoji dalis, aplinkybė, kad maisto produktų gamybai skirtas vynas ir portveinas, kaip tokie, laikomi maisto produktais, patenkančiais į šios nomenklatūros 21 skirsnį, neturi įtakos šios nuostatos taikymui juose esančiam etilo alkoholiui (žr. minėto Sprendimo *Gourmet Classic* 36–38 punktus).

- 27 Tas pats pasakytina ir apie aplinkybę, kad maisto produktų gamybai skirtas vynas ir portveinas yra netinkami vartoti kaip gėrimai.
- 28 Iš tiesų iš visų pirma Direktyvos 92/83 27 straipsnio 1 dalies, skaitomos kartu su jos aštuoniolikta ir dvidešimta konstatuojamosiomis dalimis, matyti, kad tokios aplinkybės turi įtakos tik tiek, kiek tai susiję su suderintu akcizu apmokestinamų produktų atleidimu nuo mokesčių.
- 29 Be to, pažymėtina, kad, kaip matyti iš paties Direktyvos 92/83 pavadinimo, ja siekiama bendrai suderinti akcizų tiek už alkoholinius gėrimus, tiek už alkoholį struktūras.
- 30 Tokiomis aplinkybėmis į pirmąjį klausimą reikia atsakyti, kad Direktyvos 92/83 20 straipsnio pirmą įtrauką reikia aiškinti taip, jog šioje nuostatoje pateikta „etilo alkoholio“ apibrėžtis taikoma maisto produktų gamybai skirtam vynui ir portveinui.

Dėl trečiojo klausimo

- 31 Trečiuoju klausimu prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas iš esmės klausia, ar pagrindinėje byloje nagrinėjamus maisto produktų gamybai skirtą vyną, portveiną ir konjaką, jeigu jiems taikytinas suderintas akcizas pagal Direktyvą 92/83, reikia atleisti nuo šio akcizo kaip produktus, naudojamus kvapiųjų medžiagų gamyboje pagal šios direktyvos 27 straipsnio 1 dalies e punktą, arba kaip produktus, naudojamus maisto produktų gamyboje pagal 27 straipsnio 1 dalies f punktą.
- 32 Šiuo atžvilgiu, nors negalima atmesti galimybės, kad maisto produktų gamybai skirtas vynas, portveinas ir konjakas gali būti naudojami kvapiųjų medžiagų, vartojamų ruošiant maisto produktus ir nealkoholinius gėrimus, gamybai pagal Direktyvos 92/83 27 straipsnio 1 dalies e punktą, pagrindinėje byloje nagrinėjami produktai nėra tam skirti.
- 33 Iš tiesų iš sprendimo dėl prašymo priimti prejudicinį sprendimą matyti, kad pagrindinėje byloje nagrinėjamų maisto produktų gamybai skirtas vynas, portveinas ir konjakas naudojami ne kvapiųjų medžiagų gamyboje, bet kaip sudedamoji dalis ruošiant maisto produktus.
- 34 Todėl, išskyrus atvejus, kai pagrindinėje byloje nagrinėjami produktai naudojami kvapiųjų medžiagų, vartojamų ruošiant maisto produktus ir nealkoholinius gėrimus, gamybai, iš esmės atleidimas nuo akcizo galimas pagal Direktyvos 92/83 27 straipsnio 1 dalies f punktą.

- 35 Iš tiesų šiuo atveju reikia priminti, kad, kiek tai susiję su galimybe maisto produktų gamybai skirtą vyną atleisti nuo suderinto akcizo, Teisingumo Teismas jau yra nusprendęs, jog iš esmės svarbi nuostata yra Direktyvos 92/83 27 straipsnio 1 dalies f punktas (minėto Sprendimo *Gourmet Classic* 39 punktas).
- 36 Atsižvelgiant į tai, į trečiąjį klausimą reikia atsakyti taip, kad aplinkybėmis, kaip nagrinėjamosios pagrindinėje byloje, maisto produktų gamybai skirtas vynas, portveinas ir konjakas paprastai turėtų būti atleidžiami nuo suderinto akcizo pagal Direktyvos 92/83 27 straipsnio 1 dalies f punktą.

Dėl ketvirtojo klausimo

- 37 Ketvirtuoju klausimu prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas iš esmės klausia, ar aplinkybė, kad tokie produktai, kaip antai pagrindinėje byloje nagrinėjami maisto produktų gamybai skirtas vynas, portveinas ir konjakas, kurie laikomi neapmokestinamais akcizu arba nuo jo atleistais pagal Direktyvą 92/83 ir išleidžiami vartoti valstybėje narėje, kur buvo pagaminti, turi įtakos tam, ar kita valstybė narė, kur šie produktai skirti parduoti, jiems taiko šios direktyvos nuostatas.
- 38 Šiuo atžvilgiu pažymėtina, kad pagal Direktyvos 92/12 pirmą ir ketvirtą konstatuojamąsias dalis vidaus rinkai sukurti ir funkcionuoti būtinas laisvas prekių, įskaitant ir akcizais apmokestinamas prekes, judėjimas, ir vienodos prievolės apskaičiuoti akcizą sąlygos visose valstybėse narėse.

- 39 Be to, reikia priminti, jog pagal Direktyvos 92/83 trečią konstatuojamąją dalį norint, kad tinkamai veiktų vidaus rinka, yra svarbu nustatyti bendras visų aptariamųjų produktų sąvokų apibrėžtis, ir kad pagal šios direktyvos devynioliktą konstatuojamąją dalį būtina Sąjungos lygmeniu nustatyti, jog nuo mokesčių atleidžiamos tos prekės, kurios yra pervežamos iš vienos valstybės narės į kitą.
- 40 Darytina išvada, kad norint garantuoti tinkamą vidaus rinkos veikimą ir užtikrinti laisvą prekių judėjimą, produktai turi būti apmokestinami akcizu ir atleidžiami nuo jo, nesant aiškių priešingų nuostatų, visoje Sąjungoje vienodai.
- 41 Vienodas Direktyvos 92/83 nuostatų taikymas reiškia, kad produkto apmokestinimą akcizu ar atleidimą nuo jo vienoje valstybėje narėje iš esmės turi pripažinti kitos valstybės narės.
- 42 Aiškinant kitaip būtų pakenkta šios direktyvos tikslo įgyvendinimui ir trukdoma laisvam prekių judėjimui.
- 43 Tačiau tokiomis aplinkybėmis valstybė narė neprivalo laikytis kitos valstybės narės klaidingo Direktyvos 92/83 nuostatų aiškinimo ir iš jos negali būti atimta galimybė, numatyta direktyvos dvidešimt antroje konstatuojamojoje dalyje ir 27 straipsnyje, imtis priemonių, kuriomis siekiama išvengti bet kokių išsisukinėjimų, vengimo ar piktnaudžiavimo, susijusio su atleidimo nuo mokesčių atvejais, ir užtikrinti, kad tais atleidimo atvejais būtų galima teisingai ir tiesiogiai pasinaudoti.

- 44 Vis dėlto išvada, kad tokios priemonės pritaikytos neteisingai, arba tokių priemonių priėmimas turi būti grindžiami konkrečiais, objektyviais ir patikrintiniais įrodymais (šiuo klausimu žr. 2000 m. gruodžio 7 d. Sprendimo *Italija prieš Komisiją*, C-482/98, Rink. p. I-10861, 51 ir 52 punktus).
- 45 Tokiomis aplinkybėmis į ketvirtąjį klausimą reikia atsakyti taip, kad jei tokie produktai, kaip antai pagrindinėje byloje nagrinėjami maisto produktų gamybai skirtas vynas, portveinas ir konjakas, kurie laikomi neapmokestinamais akcizu arba nuo jo atleistais pagal Direktyvą 92/83 ir išleidžiami vartoti valstybėje narėje, kur buvo pagaminti, yra skirti parduoti kitoje valstybėje narėje, ši savo teritorijoje privalo šiems produktams taikyti vienodas sąlygas, nebent yra konkrečių, objektyvių ir patikrintinų įrodymų, kad pirmoji valstybė narė neteisingai pritaikė šios direktyvos nuostatas arba kad pagal jos 27 straipsnio 1 dalį pagrįsta imtis priemonių, kuriomis siekiama išvengti bet kokių išsisukinėjimų, vengimo ar piktnaudžiavimo, susijusio su atleidimo nuo mokesčių atvejais, ir užtikrinti, kad tais atleidimo atvejais būtų galima teisingai ir tiesiogiai pasinaudoti.

Dėl antrojo klausimo

- 46 Antruoju klausimu prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas iš esmės klausia, ar, kiek tai susiję su tokiais produktais, kaip antai pagrindinėje byloje nagrinėjami maisto produktų gamybai skirtas vynas, portveinas ir konjakas, Direktyvos 92/83 27 straipsnio 1 dalies f punktą reikia aiškinti taip, jog šioje nuostatoje numatytą atleidimą nuo mokesčio taikyti leidžiama tik, pirma, tiems asmenims, kurie naudojo šiuos produktus kaip maisto produktų sudedamąsias dalis, ir (arba) tiems asmenims, kurie užsiima didmenine tokių produktų prekyba, ir (arba) jie pagamino tokius produktus tokio verslo tikslais, ir, antra, numatant dvigubą sąlygą, kad

prašymai dėl gražinimo turi būti pateikti per keturių mėnesių nuo akcizo sumokėjimo dienos laikotarpį, o gražinama suma negali būti mažesnė kaip 250 GBP.

- 47 Šiuo atžvilgiu pirmiausia pažymėtina, kad pagal Direktyvos 92/83 27 straipsnio 6 dalį, skaitomą kartu su jos aštuoniolikta ir dvidešimt trečia konstatuojamosiomis dalimis, valstybės narės gali nevaržomos įgyvendinti pagal šią direktyvą numatytus atleidimo nuo mokesčių atvejus, gražindamos sumokėtą akcizą.
- 48 Be to, reikia priminti, kad Direktyvoje 92/83 numatytais atleidimo atvejais, be kita ko, siekiama, neutralizuoti akcizų poveikį alkoholiui kaip tarpiniam produktui, esančiam kitų komercinių ar pramoninių produktų sudėtyje (žr. minėto Sprendimo *Italija prieš Komisiją* 4 punktą ir 2007 m. balandžio 19 d. Sprendimo *Profisa, C-63/06*, Rink. p. I-3239, 17 punktą).
- 49 Taigi iš Direktyvos 92/83 27 straipsnio 1 dalies f punkto, skaitomo kartu su jos dvidešimta konstatuojamąja dalimi, matyti, kad tai, ar valstybė narė taiko šioje nuostatoje numatytą atleidimą, priklauso nuo atitinkamų produktų galutinio naudojimo.
- 50 Taip pat Direktyvos 92/83 27 straipsnio 1 dalyje, skaitomoje kartu su jos dvidešimt antra konstatuojamąja dalimi, numatyta, jog valstybės narės gali nustatyti sąlygas, siekdamos užtikrinti, kad šioje nuostatoje numatytais atleidimo atvejais būtų galima teisingai ir tiesiogiai pasinaudoti ir išvengti bet kokių išsisukinėjimų, vengimo ar piktnaudžiavimo.
- 51 Šiuo atveju taip pat reikia priminti, kad Teisingumo Teismas yra nusprendęs, pirma, jog Direktyvos 92/83 27 straipsnio 1 dalyje išvardytų produktų atleidimas nuo mokesčio yra bendrasis principas, o atsisakymas atleisti – išimtis, ir, antra, kad šia

nuostata valstybėms narėms suteikta teisė nustatyti sąlygas, siekiant „užtikrinti, kad tais atleidimais būtų galima teisingai ir tiesiogiai pasinaudoti ir išvengti bet kokių išsisukinėjimų, vengimo ar piktnaudžiavimo“, negali paneigti besąlyginio šioje nuostatoje numatytos pareigos atleisti nuo mokesčio pobūdžio (žr. minėtų sprendimų *Italija prieš Komisiją* 50 punktą ir *Profisa* 18 punktą).

- 52 Darytina išvada, jog naudodamasi šia teise atitinkama valstybė narė privalo pateikti konkrečių, objektyvių ir patikrintinų įrodymų, kad egzistuoja didelė išsisukinėjimų, vengimo ar piktnaudžiavimo rizika (šiuo klausimu žr. minėto Sprendimo *Italija prieš Komisiją* 52 punktą) ir kad šios valstybės narės pagal jai taip suteiktą teisę nustatytos sąlygos neviršija to, kas būtina šiam tikslui pasiekti.
- 53 Todėl jei valstybės narės gali atleisti nuo mokesčių, kaip numatyta Direktyvos 92/83 27 straipsnio 1 dalies f punkte, grąžindamos sumokėtą akcizą ir atsižvelgdamos į atitinkamų produktų naudojimą, vis dėlto jos negali nustatyti, kad toks atleidimas nuo mokesčių galimas tik tuomet, jei įvykdytos sąlygos, kai remiantis konkrečiais, objektyviais ir patikrintiniais įrodymais neįrodyta, jog jos būtinos siekiant užtikrinti, kad tokiu atleidimu būtų galima teisingai bei tiesiogiai pasinaudoti ir išvengti bet kokių išsisukinėjimų, vengimo ar piktnaudžiavimo.
- 54 Tačiau iš Teisingumo Teismui pateiktų įrodymų matyti, kad pagrindinėje byloje nagrinėjamuose nacionalinės teisės aktuose nustatytos sąlygos, t. y. ribotas asmenų, kuriems leidžiama pateikti prašymą dėl grąžinimo, ratas, keturių mėnesių terminas tokiam prašymui pateikti ir nustatyta minimali grąžintina suma, nėra būtinos nei siekiant užtikrinti, kad Direktyvos 92/83 27 straipsnio 1 dalies f punkte numatytu

atleidimu būtų galima teisingai bei tiesiogiai pasinaudoti, nei siekiant išvengti bet kokių išsisukinėjimų, vengimo ar piktnaudžiavimo.

- 55 Tačiau prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas, kuris nagrinėja pagrindinę bylą ir turi prisiimti atsakomybę už sprendimo priėmimą, remdamasis turimais konkrečiais, objektyviais ir patikrintiniais įrodymais privalo patikrinti, ar taip yra šiuo atveju.
- 56 Šiomis aplinkybėmis į antrąjį klausimą reikia atsakyti, kad Direktyvos 92/83 27 straipsnio 1 dalies f punktą reikia aiškinti taip, jog atleidimą nuo mokesčių pagal šią nuostatą susieti su sąlygų, kaip antai numatytos pagrindinėje byloje nagrinėjamuose nacionalinės teisės aktuose, t. y. ribotas asmenų, kuriems leidžiama pateikti prašymą dėl grąžinimo, ratas, keturių mėnesių terminas tokiam prašymui pateikti ir nustatyta minimali grąžintina suma, įvykdymu galima tik tuomet, kai iš konkrečių, objektyvių ir patikrintinų įrodymų matyti, jog šios sąlygos yra būtinos siekiant užtikrinti, kad tokiu atleidimu būtų galima teisingai bei tiesiogiai pasinaudoti ir siekiant išvengti bet kokių išsisukinėjimų, vengimo ar piktnaudžiavimo. Prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas privalo patikrinti, ar taip yra šiuo atveju, kiek tai susiję su šiose teisės normose numatytomis sąlygomis.

Dėl bylinėjimosi išlaidų

- 57 Kadangi šis procesas pagrindinės bylos šalims yra vienas iš etapų prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusio teismo nagrinėjamoje byloje, bylinėjimosi išlaidų klausimą turi spręsti šis teismas. Išlaidos, susijusios su pastabų pateikimu Teisingumo Teismui, išskyrus tas, kurias patyrė minėtos šalys, nėra atlygintinos.

Remdamasis šiais motyvais, Teisingumo Teismas (trečioji kolegija) nusprendžia:

1. 1992 m. spalio 19 d. Tarybos direktyvos 92/83/EEB dėl akcizų už alkoholį ir alkoholinius gėrimus struktūrų suderinimo 20 straipsnio pirmą įtrauką reikia aiškinti taip, kad šioje nuostatoje pateikta „etilo alkoholio“ apibrėžtis taikoma maisto produktų gamybai skirtam vynui ir portveinui.

2. Tokiomis aplinkybėmis, kaip nagrinėjamosios pagrindinėje byloje, maisto produktų gamybai skirtas vynas, portveinas ir konjakas paprastai turėtų būti atleidžiami nuo suderinto akcizo pagal Direktyvos 92/83 27 straipsnio 1 dalies f punktą.

3. Jei tokie produktai, kaip antai pagrindinėje byloje nagrinėjami maisto produktų gamybai skirtas vynas, portveinas ir konjakas, kurie laikomi neapmokestinamais akcizu arba nuo jo atleistais pagal Direktyvą 92/83 ir išleidžiami vartoti valstybėje narėje, kur buvo pagaminti, yra skirti parduoti kitoje valstybėje narėje, ši savo teritorijoje privalo šiems produktams taikyti vienodas sąlygas, nebent yra konkrečių, objektyvių ir patikrintinų įrodymų, kad pirmoji valstybė narė neteisingai pritaikė šios direktyvos nuostatas arba kad pagal jos 27 straipsnio 1 dalį pagrįsta imtis priemonių, kuriomis siekiama išvengti bet kokių išsisukinėjimų, vengimo ar piktnaudžiavimo, susijusio su atleidimo nuo mokesčių atvejais, ir užtikrinti, kad tais atleidimo atvejais būtų galima teisingai ir tiesiogiai pasinaudoti.

4. Direktyvos 92/83 27 straipsnio 1 dalies f punktą reikia aiškinti taip, jog atleidimą nuo mokesčių pagal šią nuostatą susieti su sąlygų, kaip antai numatytos

pagrindinėje byloje nagrinėjamuose nacionalinės teisės aktuose, t. y. ribotas asmenų, kuriems leidžiama pateikti prašymą dėl grąžinimo, ratas, keturių mėnesių terminas tokiam prašymui pateikti ir nustatyta minimali grąžintina suma, įvykdymu galima tik tuomet, kai iš konkrečių, objektyvių ir patikrintinų įrodymų matyti, jog šios sąlygos yra būtinos siekiant užtikrinti, kad tokiu atleidimu būtų galima teisingai bei tiesiogiai pasinaudoti ir siekiant išvengti bet kokių išsisukinėjimų, vengimo ar piktnaudžiavimo. Prašymą priimti pre-judicinį sprendimą pateikęs teismas privalo patikrinti, ar taip yra šiuo atveju, kiek tai susiję su šiose teisės normose numatytomis sąlygomis.

Parašai.